

Byla C-179/21

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2021 m. kovo 23 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Bundesgerichtshof (Vokietija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. vasario 11 d.

Kasatorė:

absoluts-bikes and more- GmbH & Co. KG

Kita kasacinio proceso šalis:

the-trading-company GmbH

Pagrindinės bylos dalykas

Konkurencijos teise pagrįstas reikalavimas nutraukti neteisėtus veiksmus dėl neišsamios informacijos apie garantiją siūlant įsigyti prekes internetu

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pagal SESV 267 straipsnį pateiktas dėl Direktyvos 2011/83/ES 6 straipsnio 1 dalies m punkto išaiškinimo, kiek tai susiję su pareigos teikti informaciją apie gamintojo garantiją buvimu ir apimtimi.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar vien dėl gamintojo garantijos buvimu savaime atsiranda pareiga teikti informaciją pagal Direktyvos 2011/83/ES 6 straipsnio 1 dalies m punktą?
2. Tuo atveju, jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai: ar tam, kad atsirastų pareiga teikti informaciją pagal Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies

m punktą, pakanka prekiautojo pasiūlyme paminėti gamintojo garantiją, ar ši pareiga atsiranda, jei vartotojui tokia nuoroda iš karto akivaizdi? Taip pat neaišku, ar teikti informaciją privaloma ir tuo atveju, jei vartotojui iš karto akivaizdu, kad prekiautojas tik pateikia gamintojo informaciją apie garantiją?

3. Ar pagal Direktyvos 2011/83/ES 6 straipsnio 1 dalies m punktą reikalaujamoje informacijoje apie gamintojo garantijos buvimą ir sąlygas turi būti nurodyti tokie pat duomenys, kaip garantijoje pagal 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 1999/44/EB dėl vartojimo prekių pardavimo ir susijusių garantijų tam tikrų aspektų (OL L 171, 1999 7 7, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 4 t., p. 223) 6 straipsnio 2 dalį, ar pakanka mažiau duomenų?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

SESV 169 straipsnis

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 38 straipsnis ir 52 straipsnio 1 dalies antras sakiny

Direktyvos 2011/83 4, 5 ir 7 konstatuojamosios dalys ir 2 straipsnio 14 punktas, 4 straipsnis, 5 straipsnio 1 dalies e punktas ir 3 dalis, taip pat 6 straipsnio 1 dalies m punktas

Direktyvos 1999/44 6 straipsnio 2 dalis

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (Įstatymas dėl kovos su nesąžininga konkurencija, toliau – UWG) 3, 3a ir 8 straipsniai

Bürgerliches Gesetzbuch (Civilinis kodeksas, toliau – BGB) 312a straipsnio 2 dalis, 312d straipsnio 1 dalies pirmas sakiny, 434 straipsnio 1 dalis ir 479 straipsnio 1 dalis

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (Civilinio kodekso įvadinis įstatymas, toliau – EGBGB) 246 straipsnio 1 dalies 5 punktas ir 2 dalis, taip pat 246 a straipsnio 1 dalies 1 punkto pirmo sakinio 9 papunktis

Bylos aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 Šalys konkuruoja tarpusavyje prekiaudamos internetu kišeniniais peiliais.
- 2 Atsakovė ir kasatorė (toliau – atsakovė) interneto platformoje *Amazon* siūlė įsigyti Šveicarijos gamintojo *Victorinox* kišeninį peilį. Pačiame *Amazon* puslapyje, kuriame buvo siūlomas peilis, nebuvo jokios informacijos apie jam suteikiamą

atsakovės ar trečiosios šalies garantiją, bet po paantrašte „Kita techninė informacija“ buvo pateikta nuoroda, pavadinta „naudojimo instrukcija“. Spustelėjus šią nuorodą, buvo atidaromas interneto platformos *Amazon* ekspluatuotojui priklausančiame serveryje išsaugotas dokumentas, kuriame buvo pateiktas peilio gamintojo parengtas tekstinis dviejų puslapių apimties produkto informacinis lapas. Antrame jo puslapyje buvo pateikta tokia nuoroda į vadinamąją *Victorinox* garantiją:

Victorinox užtikrina, kad visą naudojimo laiką nebus jokių produkto medžiagų ar gamybos defektų (elektros prietaisams suteikiama 2 metų garantija). Ši garantija neaprepia netinkamo, nederamo naudojimo, taip pat susidėvėjimo dėl įprastų priežasčių.

- 3 Ieškovė ir kita kasacinio proceso šalis (toliau – ieškovė) teigia, kad atsakovė nepateikė pakankamai informacijos apie peiliui suteiktą garantiją. Taigi ji pareikalavo, kad atsakovė nutrauktų neteisėtus veiksmus.
- 4 Apeliacinės instancijos teismas patenkino ieškinį, kuris buvo atmestas pirmojoje instancijoje. Kasaciniame skunde, kurį leido pateikti apeliacinės instancijos teismas ir kurį ieškovė prašo atmesti, atsakovė prašo palikti galioti apygardos teismo sprendimą.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 5 Apeliacinės instancijos teismas pripažino ieškinį pagrįstu ir nusprendė tenkinti reikalavimą nutraukti neteisėtus veiksmus pagal UWG 8, 3 ir 3a straipsnius, siejamus su BGB 312d straipsnio 1 dalies pirmu sakiniu ir EGBGB 246 a straipsnio 1 dalies 1 punkto pirmo sakinio 9 punktu. Teismas nurodė, kad pardavėjo pareiga teikti informaciją atsižvelgiant į jos prasmę ir tikslą taikoma, jei į prekių pasiūlymą, kaip šiuo atveju, yra įtraukta bet kokio pobūdžio nuoroda apie garantijos buvimą.
- 6 Ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme nagrinėjamas kasacinis skundas bus tenkinamas, priklauso nuo to, ar ieškovė turi atitinkamą teisę reikalauti nutraukti neteisėtus veiksmus.
- 7 Tam pirmiausia būtina, kad atsakovė privalėtų teikti informaciją pagal BGB 312d straipsnio 1 dalies pirmą sakinį, siejamą su EGBGB 246 a straipsnio 1 dalies 1 punkto pirmo sakinio 9 punktu.
- 8 BGB 312d straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje nurodyta, kad prekiautojas nuotolinės prekybos sutarčių atveju privalo informuoti vartotoją pagal EGBGB 246a straipsnį. Pagal EGBGB 246 a straipsnio 1 dalies 1 punkto pirmo sakinio 9 punktą prekiautojas privalo pateikti vartotojui informaciją, jei taikoma, apie pagalbą ir paslaugas vartotojui prekę įsigijus, garantijas ir jų sąlygas.

- 9 Minėtomis nuostatomis siekiama perkelti Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktą, todėl jos turi būti aiškinamos atsižvelgiant į šią nuostatą. Aiškinant Vokietijos teisės nuostatas reikia atsižvelgti į tai, kad Direktyva 2011/83, kaip nustatyta 4 straipsnyje ir 7 konstatuojamojoje dalyje, siekiama visiško joje reglamentuojamų vartotojų apsaugos aspektų suderinimo. Vadinasi, valstybės narės šioje srityje negali nei palikti galioti, nei priimti griežtesnių ar švelnesnių teisės normų.
- 10 Pareiga teikti informaciją pagal Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktą taikoma ne tik paties prekiautojo suteikiamos komercinės garantijos atveju, bet ir tuo atveju, kai garantiją suteikia produkto gamintojas. Kaip apibrėžta Direktyvos 2011/83 2 straipsnio 14 punkte, „komercinė garantija“ yra prekiautojo ar gamintojo (laiduotojo) įsipareigojimas grąžinti vartotojui jo sumokėtą sumą arba pakeisti, sutaisyti ar suremontuoti prekes, neatitinkančias garantijos dokumente ar reklamoje, pateikiamoje sudarant sutartį ar iki jos sudarymo, išdėstytų sąlygų ar kitų reikalavimų, nesusijusių su atitiktimi (šis įsipareigojimas papildo prekiautojo teisinius įsipareigojimus, susijusius su atitikties garantija). Taigi laiduotoju gali būti ne tik prekiautojas, bet ir gamintojas.
- 11 Atsakymas į klausimą, dėl kurio nesutariama Vokietijos jurisprudencijoje ir doktrinoje, ar vien gamintojo garantijos buvimas lemia pareigą teikti informaciją pagal Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktą, priklauso nuo žodžių „jei taikoma“ 6 straipsnio 1 dalyje reikšmės.
- 12 Pagal Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punkto formuluotę galimi abu aiškinimai, nes žodžiai „jei taikoma“ galėtų reikšti arba „jei yra garantija“, arba „atsižvelgiant į prekiautojo pateiktą pasiūlymą“.
- 13 Nuostatos kontekstas leidžia manyti, kad garantija turi būti paminėta prekiautojo pasiūlyme.
- 14 Garantijos Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punkte nurodomos kartu su klientų aptarnavimo paslaugomis. Kadangi apie klientų aptarnavimo paslaugas reikia informuoti tik tuo atveju, jei jos turi tapti sutarties dalyku ar bent jei pardavėjas sudarant sutartį siūlo jas kaip mokamas papildomas paslaugas, taip pat galėtų būti reikalaujama garantijas nurodyti pasiūlyme.
- 15 Be to, prekiautojo pareiga teikti informaciją pagal Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalį iš esmės susijusi tik su aplinkybėmis, kurios yra tiesiogiai susijusios su sutartimi ir neapima teisinių santykių tarp vartotojo ir trečiųjų šalių. Taigi Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktas taip pat galėtų būti aiškinamas siaurai, t. y. kad prekiautojas klientų aptarnavimo paslaugas ir garantijas bent jau netiesiogiai turi susieti su sutartimi, pavyzdžiui, nurodydamas jas per derybas dėl sutarties arba vienaip ar kitaip pateikdamas nuorodą į garantiją prekių pasiūlyme.
- 16 Iš Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punkte įtvirtintos nuostatos tikslo nėra labai aišku, kaip turi būti aiškinama ši nuostata.

- 17 Argumentas, leidžiantis manyti, jog pakanka vien gamintojo garantijos buvimo, yra tai, kad pagal Direktyvos 2011/83 1 straipsnį, aiškinamą atsižvelgiant į jos 4, 5 ir 7 konstatuojamąsias dalis, siekiama užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį garantuojant vartotojų informavimą ir tikrumą sandoriuose su prekytojais. Be to, vartotojų apsauga Sąjungos politikoje įtvirtinta SESV 169 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 38 straipsnyje. Turėdamas išsamią informaciją, vartotojas gali lengviau palyginti – taip pat tarptautinius – pasiūlymus ir pasverti argumentus už ir prieš sutartį, kad pasirinktų išmintingai.
- 18 Kita vertus, pagal vartotojų apsaugos nuostatas nebūtinai reikalaujama, kad prekytojas atkreiptų dėmesį į galimas teigiamas aplinkybes pirkėjui, pavyzdžiui, gamintojo garantiją, kuria pats prekytojas konkuruodamas nesinaudoja.
- 19 Be to, aiškinant Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktą reikia atsižvelgti į tai, kad prekytojų pagrindinės teisės negali būti neproporcingai ribojamos.
- 20 Pagal Direktyvos 2011/83 4 konstatuojamąją dalį reikia užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp aukšto vartotojų apsaugos lygio ir įmonių konkurencingumo, kartu gerbiant prekytojo laisvę užsiimti verslu, kuri garantuojama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnyje. Pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnio 1 dalies antrą sakinį laisvės užsiimti verslu apribojimas laikantis proporcingumo principo turi būti būtinas ir tikrai atitikti Sąjungos pripažintų bendrųjų interesų tikslus arba reikalingas kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti.
- 21 Prektojų naudai šiuo klausimu preziumuojama, kad pardavėjui turi būti palikta laisvė savarankiškai įvertinti, ar gamintojo garantija bendraujant su klientu yra pranašumas, kuriuo atlyginama už pastangas pristatyti pasiūlymą, ir, jei reikia, siūlyti prekę naudojantis sutarčių laisve nenurodant esamos gamintojo garantijos.
- 22 Kita vertus, jeigu iš pardavėjo būtų reikalaujama teikti informaciją net ir tuomet, kai garantiją teikia prekės gamintojas, pardavėjas turėtų dėl kiekvieno parduodamo produkto aiškintis, ar jam suteikiama gamintojo garantija ir, jei taip, kokiomis sąlygomis, o dalis tokios informacijos paieškos būtų susijusi su didelėmis sąnaudomis. Jis taip pat turėtų nuolat stebėti bet kokius pokyčius ir įtraukti juos į savo vartotojams skirtą informaciją. Be to, vienu metu galėtų būti taikomos net kelios gamintojų garantijos, pavyzdžiui, prekių, kurias sudaro atskiri komponentai, arba paslaugų atveju.
- 23 Dar daugiau, pardavėjui tektų didelė atsakomybės rizika, jei jo informacija apie gamintojo garantiją būtų nebeaktuali. Gamintojo garantija paprastai priskiriama perkamų prekių charakteristikai pagal BGB 434 straipsnio 1 dalį. Tuo atveju, jei pardavėjas savo pasiūlyme nurodytų gamintojo garantiją, kurios faktiškai nėra, nebėra apskritai arba nurodyta apimtimi, iš esmės tai būtų laikoma esminiu trūkumu pagal BGB 434 straipsnio 1 dalies antro sakinio 2 punktą ir trečią sakinį.

- 24 Kita vertus, taip pat pateikiama nuomonė, kad, kalbant apie gamintojo garantiją, prekiautojas privalės tik reguliariai informuoti apie kitą garantiją. Tokia pareiga teikti informaciją dar įmanoma ir nėra pernelyg neteisinga našta prekiautojui.
- 25 Aiškinant Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktą reikia atsižvelgti ir į tai, kad pardavėjo pareigos teikti informaciją apie gamintojo garantiją klausimas taip pat kyla stacionarioje prekyboje vartotojų sudaromų pirkimo–pardavimo sutarčių atveju. Pagal BGB 312a straipsnio 2 dalies, siejamos su EGBGB 246 straipsnio 1 dalies 5 punktu ir 2 dalimi, nuostatą, kuri yra skirta Direktyvos 2011/83 5 straipsnio 1 dalies e punktui ir 3 daliai įgyvendinti, vartotojas ir tokiu atveju, išskyrus kasdienes sandorius, turi būti informuojamas apie garantijas. Stacionarioje prekyboje *a fortiori* kyla klausimas, kaip, pavyzdžiui, mažmenininkas proporcingomis sąnaudomis turėtų informuoti apie skirtingas kiekvienam siūlomam produktui taikomas gamintojo garantijos sąlygas.
- 26 Šiomis aplinkybėmis kolegija linkusi Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktą aiškinti taip, kad vien dėl gamintojo garantijos buvimo dar neatsiranda pareiga teikti informaciją.
- 27 Jei į pirmąjį prejudicinį klausimą būtų atsakyta neigiamai, kyla klausimas, ar tam, kad atsirastų pareiga teikti informaciją pagal Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktą, pakanka prekiautojo pasiūlyme paminėti gamintojo garantiją, ar ši pareiga atsiranda, jei vartotojui tokia nuoroda iš karto akivaizdi. Taip pat neaišku, ar teikti informaciją privaloma ir tuo atveju, jei vartotojui iš karto akivaizdu, kad prekiautojas tik pateikia gamintojo informaciją apie garantiją.
- 28 Tuo atveju, jei prekiautojas reklamai naudoja gamintojo garantiją, jam, remiantis žemesnės instancijos teismų jurisprudencija, tenka pareiga teikti informaciją pagal Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktą.
- 29 Vis dėlto kyla klausimas, ar prekiautojui tokia pareiga teikti informaciją tenka ir tuo atveju, jei jis gamintojo garantijos neišskiria kaip reklamos. Iš Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punkto nėra vienareikšmiškai aišku, kokia forma ir kokia apimtimi ši garantija, jei reikėtų, turi būti paminėta, kad atsirastų pareiga teikti informaciją.
- 30 Nagrinėjamu atveju būtų galima daryti prielaidą, kaip tai padarė apeliacinės instancijos teismas, jog prekės pasiūlyme pakanka vien vienaip ar kitaip užsiminti apie esamą gamintojo garantiją neakcentuojant to reklamos tikslais tam, kad atsirastų pareiga nurodyti šios garantijos sąlygas.
- 31 Kita vertus, pareigos teikti informaciją atsiradimas galėtų priklausyti nuo to, ar apie gamintojo garantijos buvimą nurodoma vartotojui aiškiai matomu būdu, o tai kelia abejonių aplinkybėmis, kai apie garantiją užsimenama dokumento, į kurį nukreipiama „naudojimo instrukcija“ pavadintoje nuorodoje, antrame puslapyje.
- 32 Taip pat kyla klausimas, ar prekiautojas privalo informuoti, jei vartotojui aišku, kad apie gamintojo garantijos buvimą nurodo ne prekiautojas, o gamintojas.

- 33 Jei informuoti privaloma pagal Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktą, galiausiai kyla klausimas dėl informacijos turinio.
- 34 Yra manančiųjų, kaip ir apeliacinės instancijos teismas, kad nustatant pareigos teikti informaciją dalykinę apimtį gali būti remiamasi BGB 479 straipsnio 1 dalies norminiu turiniu.
- 35 Pagal BGB 479 straipsnio 1 dalies antrą sakinį garantijos dokumente turi būti nurodomos vartotojui teisės aktais suteikiamos teisės ir tai, kad tos teisės garantija nėra ribojamos, išdėstomas garantijos turinys ir išsami informacija, reikalinga siekiant vadovaujantis garantija pareikšti pretenzijas, visų pirma garantijos trukmė ir taikymo teritorija, taip pat garantijos teikėjo pavadinimas ir adresas. Šia teisės norma įgyvendinama Direktyvos 1999/44 dėl vartojimo prekių pardavimo ir susijusių garantijų tam tikrų aspektų 6 straipsnio 2 dalis.
- 36 Kitų nuomone, prieš sudarant sutartį pateikiama informacija pagal Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalies m punktą neturi apimti visos informacijos, kuri pagal Direktyvos 1999/44 6 straipsnio 2 dalį turi būti įtraukta į patį garantijos dokumentą. Nėra bendros nuomonės klausimu, kokia informacija yra būtina.

DARBINIS VERTINIMAS